

REKOMENDACIJOS

DĖL SĄLYTŲ SU COVID-19 ATVEJU TURĖJUSIŲ ASMENŲ

2020-03-14

Sveikatos apsaugos ministerija teikia gaires dėl naujojo koronaviruso (SARS-CoV-2) sukeltos užkrečiamosios ligos (COVID-19) sąlytį turėjusių asmenų valdymo (parengta adaptavus Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro rekomendacijas).

Užsikrėtimo COVID-19 rizika priklauso nuo sąlyčio pobūdžio, į kurį atsižvelgiant organizuojamos skirtingos tokio asmens stebėjimo/valdymo taktikos.

1. Didelės rizikos sąlytį (artimą sąlytį su tikėtinu ar patvirtintu COVID-19 atveju) turėjęs asmuo:

- asmuo, gyvenantis kartu;
- asmuo, turėjęs tiesioginį fizinį sąlytį (kontaktą) (pvz. spaudęs ranką);
- asmuo, turėjęs tiesioginį sąlytį be apsaugos priemonių su užkrėstais COVID-19 atvejo kūno skysčiais (pvz. sergantysis pakosėjo į veidą, plikomis rankomis liestos COVID-19 atvejo panaudotos vienkartinės nosinės ir pan.);
- asmuo, turėjęs tiesioginį sąlytį su COVID-19 atveju iki 2 m. atstumu ilgiau nei 15 min.;
- asmuo, buvęs uždaroje aplinkoje (pvz. klasėje, posėdžių salėje, ligoninės laukiamajame ir pan.) ilgiau nei 15 min. mažesniu nei 2 m atstumu;
- sveikatos priežiūros darbuotojas ar kitas asmuo, teikęs sveikatos priežiūros paslaugas tikėtinam ar patvirtintam COVID-19 atveju, arba laboratorijos darbuotojas, tiriantis COVID-19 atvejo mėginius (jei teiktos paslaugos be asmens apsaugos priemonių arba esant asmens apsaugos priemonių dėvėjimo pažeidimui);
- orlaivyje, autobuse, traukinyje, laive ar kitoje transporto priemonėje:
 - keleiviai, sėdėję šalia sergančio COVID-19 atvejo per dvi kėdes (visomis kryptimis);
 - keleiviai, gyvenę vienoje laivo kajutėje su sergančiu COVID-19 atveju;
 - kartu su COVID-19 atveju keliaujantys asmenys arba COVID-19 atvejį lydintis/jam padedantis asmuo;
 - įgulos nariai, aptarnavę tą lėktuvo/laivo dalį, kurioje sėdėjo/gyveno COVID-19 atvejis;
 - priklausomai nuo atvejo klinikinį simptomų ir požymių sunkumo, ar, jeigu COVID-19 atvejo judėjimo pobūdis lėktuve atitiko didesnės rizikos sąlyčio požymius, sąlytį turėjusių asmenų sąrašas gali būti išplėstas.

2. Mažos rizikos sąlytis (atsitiktinį sąlytį su tikėtinu ar patvirtintu COVID-19 atveju) turėjęs asmuo:

- asmuo, buvęs su COVID-19 atveju uždaroje patalpoje trumpiau nei 15 min. ar didesniu nei 2 m. atstumu;
- asmuo, turėjęs tiesioginį sąlytį su COVID-19 atveju trumpiau nei 15 min. ar didesniu nei 2 m. atstumu
- mažos rizikos sąlytį turėjusiais asmenimis šiame etape taip pat laikomi tie asmenys, kurie buvo apsistojęs vietovėje, kurioje nustatytas COVID-19 plitimas visuomenėje.

Ilgesnis sąlyčio laikas didina užsikrėtimo riziką. Visuomenės sveikatos specialistai, atsižvelgdami į individualų rizikos vertinimą, gali išplėsti sąlytį turėjusių asmenų paieškos apimtį ir taikyti aukštesnes stebėjimo/valdymo priemones, ir tiems asmenims, kurie turėjo trumpesnį sąlytį su COVID-19 atveju.

Asmens sveikatos priežiūros specialistai, teikiantys paslaugas COVID-19 atvejui, turi būti registruojami ir stebimi infekcijų kontrolės specialisto ar kito asmens, atsakingo už darbo saugą asmens sveikatos priežiūros įstaigose (toliau – ASPĮ). Atsižvelgiant į aukštą COVID-19 plitimo riziką ASPĮ, rekomenduojamos šios specifinės priemonės:

1. Jei asmens sveikatos priežiūros specialistas **turėjo sąlytį be asmens apsaugos priemonių** (toliau – AAP) ar pažeidus AAP naudojimo reikalavimus (didelės rizikos sąlytis):

- aktyvus stebėjimas 14 dienų;
- nušalinimas nuo darbo/izoliavimasis namuose 14 dienų po paskutinio nesaugaus sąlyčio.

2. Jei asmens sveikatos priežiūros specialistas **turėjo sąlytį naudojant rekomenduojamas AAP**:

- asmuo pats stebi savo sveikatos būklę ir izoliuojasi, jeigu atsiranda ūmios kvėpavimo takų infekcijos simptomai;
- nėra nušalinimo nuo darbo.

Priklausomai nuo sąlyčio pobūdžio sąlytį turėjusiems asmenims rekomenduojamos ir taikomos šios priemonės:

1. Didelės rizikos sąlytį turėjusiems asmenims:

- nurodoma izoliuotis namuose, esant reikalui gali būti taikomas būtinasis izoliavimas;
- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC) specialistai atlieka aktyvų asmens stebėjimą (su stebimu asmeniu kasdien susisiekiama telefonu, el. paštu ir kt. ir užrašo sveikatos būklės duomenis, t. y. ar nepasireiškia jokie ligos simptomai).

- asmuo informuojamas, kad jis turi dirbti ar mokytis nuotoliniu būdu ar kreiptis nuotoliniu būdu pas šeimos gydytoją dėl nedarbingumo, vengti bet kokių socialinių kontaktų, likti namuose ir būti pasiekiamas telefonu visą sveikatos stebėjimo laikotarpį (14 dienų po paskutinės sąlyčio dienos), o jei sveikatos stebėjimo metu išsivysto ligos simptomai (karščiavimas, kosulys, apsunkintas kvėpavimas), nedelsiant informuoti Koronos karštąją liniją telefonu numeriu 1808.

- jei per 14 dienų nuo paskutinės sąlyčio dienos ligos simptomai nepasireiškia, sąlytį turėjęs asmuo toliau nelaikomas turinčiu susirgimo riziką.

2. Mažos rizikos sąlytį turėjusiems asmenims:

- nurodoma izoliuotis namuose, esant reikalui gali būti taikomas būtinasis izoliavimas;
- NVSC specialistai susisiekiama su asmeniu ne vėliau, kaip per 3 dienas nustatčius patvirtintą COVID-19 atvejį arba nuo grįžimo iš COVID-19 paveiktos teritorijos dienos telefonu (informuoja, konsultuoja apie rekomenduojamą režimą, veiksmus, kuriuos asmuo turi atlikti, jei pasireiškia simptomai ir pan.);

- asmuo informuojamas, kad jis turi dirbti ar mokytis nuotoliniu būdu ar kreiptis nuotoliniu būdu pas šeimos gydytoją dėl nedarbingumo, vengti bet kokių socialinių kontaktų, likti namuose ir būti

pasiekiamas telefonu visą sveikatos stebėjimo laikotarpį (14 dienų po paskutinės sąlyčio ar buvimo paveikto teritorijoje dienos), o jei sveikatos stebėjimo metu išsivysto ligos simptomai (karščiavimas, kosulys, apsunkintas kvėpavimas), nedelsiant informuotą Koronos karštąją liniją telefonu numeriu 1808.

– jei per 14 dienų nuo paskutinio sąlyčio neatsiranda jokių simptomų, laikoma, kad asmeniui nėra COVID-19 rizikos.

Asmenims, turėjusiems sąlytį su (didelės ar mažos rizikos) sąlytį turėjusiais asmenimis – jokios priemonės netaikomos, pvz. 3 iš 4 asmenų šeimos keliavo į teritoriją, kurioje vyksta COVID-19 plitimas visuomenėje, grįžusieji priskiriami mažos rizikos sąlytį turėjusiems asmenims, kuriems rekomenduojama izoliuotis namuose, o ketvirtajam asmeniui (nebuvusiam teritorijoje, kur vyksta COVID-19 plitimas visuomenėje) netaikomi jokie apribojimai, šis asmuo gali gyventi įprastą gyvenimą.

Sąlytį turėjusių asmenų izoliavimo izoliavimo namuose ar kitoje gyvenamojoje vietoje tvarka bei Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC) veiksmai, nustačius sąlytį turėjusius asmenis, nustatyta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. V-352 „Dėl Asmenų, sergančių COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), asmenų, įtariamų, kad serga COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), ar turėjusių sąlytį su sergančiuoju COVID-19 liga (koronaviruso infekcija), izoliavimo namuose ar kitoje gyvenamojoje vietoje taisyklių patvirtinimo“.